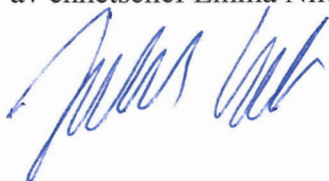

**Återrapportering enligt regeringsbeslut UD2024-11768
Ändring av regleringsbrev för budgetår 2024 avseende
Sida, gällande Yttrande- och pressfrihet i Venezuela**

I enlighet med regeringens beslut UD2024-11768 Ändring av regleringsbrev för budgetår 2024 avseende Sida den 2024-09-05, redovisar Sida härmed myndighetens arbete med Yttrande- och pressfrihet i Venezuela.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Jakob Granit på föredragning av enhetschef Emma Nilenfors i närvaro av avdelningschef Anders Frankenberg.

Jakob Granit

Emma Nilenfors

Återrapportering enligt regeringsbeslut UD2024-11768 avseende Yttrande- och pressfrihet i Venezuela

1. Sammanfattning

- I denna återrapportering avseende yttrande- och pressfrihet i Venezuela redovisas verksamhet för följande strategier: Strategin för Sveriges globala utvecklingssamarbete för arbetet med de mänskliga fri- och rättigheterna, demokrati och rättsstatens principer samt Strategin för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Latinamerika.
- I Venezuela stödjer Sida organisationer vars verksamhet syftar till att främja yttrande- och pressfriheten i Venezuela genom att ge tillgång till skyddsmekanismer för journalister, yttrandefrihetsaktivister och organisationer på plats i landet, bidra till att övervaka och dokumentera kränkningarna av de mänskliga rättigheterna, med fokus på rätten till yttrandefrihet.
- Komplexiteten i att ge stöd till utsatta aktörer i ett slutet samhälle och säkerställa komplementaritet mellan insatserna har varit viktiga överväganden under genomförandet av uppdraget.

2. Uppdraget

Regeringen har i beslut UD2024-11768 givit Sida i uppdrag att *”särskilt redovisa verksamhet inom Strategin för Sveriges globala utvecklingssamarbete för arbetet med de mänskliga fri- och rättigheterna, demokrati och rättsstatens principer samt inom Regional strategi för Latinamerika som stödjer aktörer som arbetar med yttrande och pressfrihetsfrågor samt oberoende medier kopplat till Venezuela. Verksamheten ska redovisas samlat senast den 31 december 2024.”*

3. Avgränsningar, uttolkning av uppdraget

Sidas redovisning av uppdraget består av verksamhet inom två strategier: Strategin för Sveriges globala utvecklingssamarbete för arbetet med de mänskliga fri- och rättigheterna, demokrati och rättsstatens principer och Strategin för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Latinamerika. Uppdragets redovisning innefattar samarbetspartners pågående verksamhet och förväntade resultat.

4. Redovisning av verksamhet som stödjer aktörer som arbetar med yttrande och pressfrihetsfrågor samt oberoende medier kopplat till Venezuela

4.1 Verksamhet inom strategin för Sveriges globala utvecklingssamarbete för arbetet med de mänskliga fri- och rättigheterna, demokrati och rättsstatens principer

Sida har pågående stöd till verksamhet i Venezuela genom ett antal partners som arbetar inom yttrande och pressfrihetsfrågor genom den globala strategin. Till exempel arbetar en organisation med direktstöd till venezuelanska journalister i och med president Maduros tillslag mot mediefrihet efter presidentvalet 2024. Det handlar framförallt om snabbt skydd till journalister som arbetar i hög risk så att de kan fortsätta sitt arbete under krisen. Ett par av Sidas partners har medlems- eller partnerorganisationer i Venezuela som arbetar med yttrandefrihet, grävande journalistik och rätt till information. Sida stödjer också genom de globala partnerorganisationerna journalister och människorättsförsvarares genom att ge dem särskilt skydd och utbildning i holistisk säkerhet samt hjälp och stöd med digital säkerhet.

Efter regeringsbeslut UD2024-11768 har Sida fattat beslut om extra stöd till två befintliga partnerorganisationer med verksamhet i Venezuela. Sidas stöd har bland annat gått till att ta fram analys av det venezuelanska valsystemet och kränkningar av yttrandefriheten i valsammanhanget för att ge ljus åt den nuvarande demokratiska instabiliteten i landet. Sidas samarbetspartner arbetar parallellt med kapacitetsuppbyggnad av partnerorganisationer om utövandet av yttrandefrihet och tillgång till information. Analysen har också varit ett viktigt redskap i samarbetspartners påverkansarbete och används för att utforma strategier för att stärka, skydda och främja yttrandefriheten för det venezuelanska civila samhället.

Med stöd från Sida har en annan partnerorganisation påbörjat aktiviteter för att nå befolkningen i totalt 13 mindre eller avlägsna städer med information om en censurresistent nyhetsläsarapp som ger användare möjlighet att läsa nyheter från 15 oberoende lokala medier, även utan stabil internetanslutning. Appen laddar automatiskt ner innehåll för offlineanvändning och erbjuder integrerade VPN-alternativ för säker och ozensurerad surfning. Appen har blivit erkänd som ett viktigt verktyg mot censur och internetblockeringar, och demokratiska aktörer har uttryckt intresse för att sprida den till en bredare användargrupp.

Därtill planerar en lokal partner att genomföra gemenskapsmobiliseringar på plats i åtta städer, med fokus på att introducera appen till invånare, särskilt i områden med begränsad internetåtkomst, samt att ge praktisk vägledning i hur appen används. En annan lokal partner avser fokusera på onlinekampanjer för att främja användningen av appen bland den inhemska befolkningen, med en beräknad räckvidd på 500 000 personer. Dessutom kommer ett konsortium av 27 radiostationer att genomföra en nationell radiokampanj riktad mot områden med låg internetuppkoppling.

Sammantaget förväntas insatserna leda till att ytterligare 60 000–90 000 nya användare börjar använda appen, vilket då skulle förbättra tillgången till trovärdig och ozensurerad information för målgruppen. Genom innovativa kommunikationsstrategier såsom digitala format för unga och radiokampanjer för landsbygdsområden, adresseras behovet av information både i uppkopplade miljöer och avlägsna samhällen. Detta förväntas stärka medborgarnas möjlighet att få tillgång till faktabaserad information.

4.2 Verksamhet inom strategi för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Latinamerika 2021-2025

Efter regeringsbeslut UD2024-11768 har Sida inom den regionala strategin för Latinamerika beslutat om stöd till två partners för att främja yttrande- och pressfrihet samt oberoende medier i Venezuela.

Ett avtal om sex månader undertecknades i oktober 2024 med en internationell civilsamhällesorganisation med lång erfarenhet av att stödja människorättsförsvarare och organisationer i slutna och repressiva kontexter. Insatsen syftar till att förbättra säkerheten och kapaciteten för journalister, mediearbetare och yttrandefrihetsaktivister i Venezuela och till att utmana regeringens offentliga historieskrivning. Sidas partner genomför utbildning i skydd för journalister och yttrandefrihetsaktivister i Venezuela, samt ger bidrag till sex lokala organisationer i flera delar av landet. Dessa bidrag gör det möjligt för lokala organisationer att upprätthålla sin verksamhet i en kontext av ökade påtryckningar och censur, för att fortsätta att förse venezolaner med oberoende informationskällor och mekanismer för att upprätthålla rätten till yttrandefrihet.

Sida har också identifierat den särskilda rapportören för yttrandefrihet (RFoE) vid Interamerikanska kommissionen för mänskliga rättigheter (IACHR) som en relevant partner för att bidra till att främja yttrande- och pressfrihet i Venezuela. IACHR har mandat som expertorgan för yttrandefrihet i det interamerikanska systemet för mänskliga rättigheter. Samarbetet med denna partner innebar också möjlighet att stärka kapaciteten hos IACHR:s särskilda övervakningsmekanism

för Venezuela. Sveriges redan befintliga avtal med den särskilda rapportören för yttrandefrihet och de positiva resultat som uppnåtts genom detta partnerskap med Sida, var viktiga faktorer för att välja denna samarbetspart. Ett tillägg till avtalet med RFoE undertecknades i november 2024. Tillägget förväntas bidra till att stärka kapaciteten hos RFoE och den interamerikanska kommissionen för mänskliga rättigheter (IACHR) att dokumentera kränkningar av rätten till yttrandefrihet och andra mänskliga rättigheter i Venezuela, producera systematiska rapporter om dessa ämnen och förespråka yttrandefrihet och medieoberoende i Venezuela. IACHR verksamhet omfattar kontinuerlig insamling av vittnesmål för att tillhandahålla adekvat dokumentation i potentiella rättsfall som läggs fram i nationella eller internationella jurisdiktioner av offer för kränkningar av de mänskliga rättigheterna, inbegripet rätten till yttrande- och pressfrihet.

5. Slutsatser

Under genomförandet av uppdraget UD2024-11768 har behovet av att säkerställa att stödet når de mest utsatta aktörerna i Venezuela, behövt vägas mot de säkerhetsproblem som är förknippade med att tillhandahålla denna typ av stöd i kontexter med mycket begränsat medborgerligt utrymme.

Sida bedömer att det extra stödet möjliggör god komplementaritet mellan beviljade insatser genom att kombinera stöd till nyckelaktörer på plats, skyddsmekanismer, övervakning och dokumentation av kränkningar av yttrande- och pressfriheten.